

Samtalemiljø 2 – Om gode fysiske omgivelser for en samtale

I forrige nummer av Afasiposten snakket vi om hvordan vi aktivt kan skape et psykologisk godt samtalemiljø. Et slikt samtalemiljø er preget av åpenhet, trygghet, tillit og respekt. I denne utgaven av Afasiposten skal vi konsentrere oss om en annen side ved samtalemiljøet, nemlig de fysiske omgivelsene.

Pass på at vi ser og hører hverandre
En viktig forskjell mellom samtaler og andre former for kommunikasjon (for eksempel brev eller e-post), er at når vi snakker sammen, kan vi vanligvis både se og høre hverandre. Vi trenger ikke engang lenger befinne oss på samme sted. Med bildetelefon, som for eksempel Skype, kan vi både se og høre den vi snakker med, selv om hun eller han

befinner seg på den andre siden av kloden. Fordi vi kan se og høre hverandre i samtaler, er det mye informasjon som blir gitt på en ikke-språklig måte. Et eksempel på det er de bevegelsene vi gjør når vi snakker sammen (for eksempel når vi peker, nikker, rister på hodet, smiler osv.) Når vi snakker med noen som har afasi, er det derfor viktig å passe på at begge eller alle samtaledeltakerne kan se og høre hverandre godt.

Skap rolige omgivelser

For en som har afasi, er det ofte anstrengende å delta i en samtale. Det er så mye som skjer samtidig. Man skal både prøve å forstå det som blir sagt, og forsøke å si noe selv. Ofte skjer det også andre ting mens man snakker sammen, for eksempel at man spiser,

Samtalemiljø 1 – Afasiposten 3/2015

Samtalemiljø 2 - Afasiposten 4/2015

Tid og pauser

Samtalestrategier 1

Samtalestrategier 2

Samtalestrategier 3

Kroppsspråk

Lese – skrive – tegne

Oppsummering

Råd for en god samtale

- Sørg for at samtaledeltakerene kan se og høre hverandre
- Unngå forstyrrende bakgrunnsstøy (radio/TV/ musikk)
- Begrens antall samtaledeltakere

at noen ser på TV, eller at andre mennesker sitter og snakker like ved. Det krever stor konsentrasjon å delta i samtaler. Når vi snakker med noen som har afasi, er det derfor lurt å forsøke å skape så rolige omgivelser som mulig. Kanskje kan det være en god idé å skru av radioen eller fjernsynet, og kanskje kan man forsøke å begrense antallet samtaledeltakere. Mange som hører litt dårlig, opplever også at det kan være vanskelig å forholde seg til mange stemmer samtidig og bakgrunnslyder som radio og TV.

Samtalemiljøet skal føles naturlig

De rådene vi har kommet med nå, er på sett og vis ganske enkle, men i praksis er det ikke alltid så lett å følge dem. Før vi avslutter denne bolken om samtalemiljøet, vil vi derfor gjerne si: Følg rådene med måte. Det er ikke meningen man skal lage en helt unaturlig situasjon. Men kanskje skal det allikevel ikke så veldig mye til for å bedre både de psykologiske premisene og de fysiske rammene for en god samtale.

©Fotolia

En nesten identisk versjon av denne teksten har for flere år siden stått på trykk i Afasiposten. Forfattere av teksten var logopedene Margit Corneliussen, Line Haaland-Johansen og Eli Qvenild, samt språkforsker Marianne Lind. Alle jobbet da på afasiteamet ved Bredtvet kompetansesenter. Vil du lese mer om afasi og samtale? Boken «Afasi og samtale. Praktiske råd om det å snakke sammen» (Novus forlag, 2006) ble til som følge av artikkelserien i Afasiposten. En ny, lettere revidert utgave av boken ble utgitt på Novus forlag i 2014.